

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.II.20.716/2017/4. szám**

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bihari Krisztina) által képviselt felperesnek - a Papp és Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Papp Kornél) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb követelés érvényesítése iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2017. június 7. napján kelt 5.P.20.533/2016/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12 700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

**I n d o k o l á s**

Az alperes jogelődje, a **(jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) és a felperes 2008. január 22. napján **(kölcsönszerződés száma)** számmal jelölt deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással, amely alapján az alperes 2 449 000 Ft kölcsönt folyósított a felperesnek a **(gpmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú OPEL Astra típusú gépjármű megvásárlása céljából. A kölcsönszerződés részét képezte az alperes **(Üsz. jelölése)** számú üzletszabályzata (a továbbiakban: Üsz.), amely egyebek között az alábbi - a jelen jogvita és a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - rendelkezéseket tartalmazza:

**IV.7. pont:** „Amennyiben az elsődleges biztosíték opció, és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy Kölcsönbevevő köteles a Hitelező felszólítására az eredeti feltételekkel egyező tartalommal - ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap.”

**IV.9. pont:** „Amennyiben a Kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a Hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.”

**VI.1. pont:** „A Kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a Hitelező javára - a Felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot, vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a Hitelező, mint a korlátozás jogosultja részére küldje meg.”

A felek a kölcsönszerződés biztosítékeként az alperes javára opciós jogot alapítottak és adásvételi szerződést kötöttek a kölcsönösszegeből vásárolt gépjárműre. Az opciós szerződés 4. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette.

Az opciós szerződés 7. pontjában a felek rögzítették: „a hitelező az e megállapodás szerint alapított vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a jelen megállapodás 1. pontjában hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.”

A felek a vételi jog biztosítására az opciós jogra terhelt gépjárműre elidegenítési és terhelési tilalmat is kikötöttek (szerződés 6. pont).

Az alperes a 2015. augusztus 31. napján kelt levelében a kölcsönszerződést felmondta, és közölte, hogy az opciós jogát gyakorolni kívánja.

A felperes módosított keresetében a **(gpjmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú OPEL Astra típusú gépjármű törzskönyvének kiadására kérte kötelezni az alperest. Kérte továbbá az opciós szerződés 4. pontja, továbbá az Üsz. IV.7. pontja mint jogszabályba ütköző szerződési feltétel, és az opciós szerződés 7. pontja mint tisztességtelen szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítását. Keresete indokaként előadta, az opciós szerződésben megállapított vételi jog gyakorlására nyitva álló 5 éves határidő eltelt anélkül, hogy az alperes e jogával élt volna, így az alperes köteles részére a törzskönyvet kiadni. Az opciós szerződés 4. és az Üsz. IV.7. pontját érintő érvénytelenségi keresetét illetően kifejtette, e feltételek az 1959-es Ptk. 375. § (4) bekezdése szerint alkalmazandó 374. § (2) bekezdésében foglaltak megkerülését célozzák, mert az ott megjelölt időtartamot jogellenesen meghosszabbítják. Az opciós szerződés 7. pontja tisztességtelenségét arra alapította, hogy az alperes a vételi jogát bármely csekély összegű fizetési késedelem esetén gyakorolhatja. Álláspontja alátámasztásául hivatkozott a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú ítéletében foglaltakra.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a törzskönyv birtokban tartása nem pusztán a vételi jog, hanem a kölcsön atipikus biztosítéka is. Véleménye szerint ezt támasztja alá, hogy az Üsz. IV.9. pontja szerint csak akkor kell kiadni a törzskönyvet, ha a felperes valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével - egyebek mellett - kötelezte az alperest a **(gpjmű frg.rszm.-a)** frsz-ú, OPEL Astra típusú személygépkocsi törzskönyvének kiadására. Ítéletének e rendelkezésre vonatkozó indokolása szerint. nem fogadta el az alperes hivatkozását, hogy a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka. Kifejtette, az Üsz. 29. pontja elsődleges biztosítékként határozza meg az opciót, másodlagos biztosítékként pedig további fedezet nyújtására kötelezheti a hitelező az adóst. A két fogalom azonban egymással nem egyezik meg. A fedezet vagyoni érték, amelynek terhére a hitelező kielégítést nyerhet, a törzskönyv birtoklásából pedig ez értelemszerűen nem következik, az csupán elősegítheti az adós fizetési hajlandóságát, fedezetként azonban nem értelmezhető. Hangsúlyozta, az Üsz. IV.9. pontja - az alperes értelmezésétől eltérően - tartalma szerint azt jelenti, hogy ha a szerződés az adós teljesítése következtében hamarabb megszűnik, mint az azt biztosító mellékkötelezettségek határideje lejárna, akkor a hitelezőnek már

nincs önálló jogcíme a törzskönyv birtokban tartására. Megállapította, hogy jelen esetben a vételi jog gyakorlására biztosított 5 éves határidő eltelt, az opció megszűnt, így az alperes köteles kiadni a törzskönyvet.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes annak részbeni megváltoztatásával a törzskönyv kiadására irányuló kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját megismételte, kiemelve, hogy az Üsz. IV/9. pontja alapján csak akkor köteles a törzskönyv kiadására, ha a felperes a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségének eleget tesz, ebből következően a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka, az nem az opciós joghoz kapcsolódik.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseinek helybenhagyására irányult.

### A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes az opciós jog biztosítékaként tarthatta a birtokában a törzskönyvet, és miután az opciós joga az annak alapításától számított öt év elteltével megszűnt anélkül, hogy e jogát gyakorolta volna, nincs jogcíme a felperest mint a gépjármű tulajdonosát megillető törzskönyv birtokában tartására.

Az alperes érvelésével szemben sem az opciós szerződésnek, sem a kölcsönszerződés részét képező alperesi üzletszabályzatnak nincs olyan rendelkezése, amely alátámasztaná az alperesnek azt az álláspontját, miszerint a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka. Az opciós szerződés 6. pontja szerint a felek a vételi jog - és nem a kölcsönszerződésből eredő kötelezettség - biztosítására kötöttek ki az alperes javára elidegenítési és terhelési tilalmat a vételi jog tárgyát képező gépjárműre. Az Üsz. VI.1. pontja ezzel összhangban rendelkezik úgy, hogy „a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára - a felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak

biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg." Az idézett szerződési feltétel megszövegezése, annak nyelvtani értelme is azt támasztja alá, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani.

Az Üsz. alperes által hivatkozott IV.9. pontja - az opciós szerződés 7. pontjával együttesen értelmezve azt - csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbevevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező (az alperes) köteles kiadni a törzskönyvet. Nem jelenti azonban egyúttal azt is - az alperes értelmezésétől eltérően - hogy a hitelezőt csak akkor terheli a törzskönyv kiadásának kötelezettsége, ha a kölcsönbevevő maradéktalanul teljesítette fizetési kötelezettségeit. A fizetési kötelezettségek teljesítése - az Üsz. IV.9. pontja nyelvtani értelme szerint - csak azon esetek egyikét szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. Nem vonható le azonban az érintett kikötés megfogalmazásából az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt magánál tartani, ha az e jogosultság alapjául szolgáló vételi joga megszűnt.

Önmagában az, hogy az opciós szerződés nem tartalmaz olyan rendelkezést, miszerint az opciós jog megszűnésével az alperes köteles kiadni a törzskönyvet, még nem jelenti azt, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga nem minősülhet az opciós jog biztosítékának.

Az alperes az opciós szerződés 4. pontja alapján vételi jogát a szerződéskötéstől számított 5 éven belül gyakorolhatta. Ehhez képest a 2015. augusztus 31. napján kelt levelében tett erre vonatkozó nyilatkozata elkésett, így az opciós jog az annak alapításától számított öt év elteltével megszűnt anélkül, hogy az alperes e jogát gyakorolta volna, nincs tehát jogcíme a törzskönyv birtokban tartására, annak kiadását nem tagadhatja meg.

Nem ért egyet az ítéltábla az alperesnek azzal a hivatkozásával sem, miszerint a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú ítélete okszerűtlen következtetésen alapulna. Épp ellenkezőleg, az ítéltábla mindenben osztja a Kúria álláspontját, nevezetesen, hogy a felek megállapodásának irányadó rendelkezései, azaz az Üsz. IV.9. és VI.1. pontja, valamint az opciós szerződés 6. pontja rendelkezéseiből is az a következtetés vonható le, miszerint egymásra épülő kötelezettségként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes - fellebbezése eredménytelenségére figyelemmel - köteles a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes - jogi képviselővel kapcsolatban felmerült - másodfokú perköltségének a megfizetésére, amelynek összegét az ítéltábla - négy munkaórát számítva - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján állapította meg.

Az alperes a fellebbezéséhez kapcsolódó fellebbezési eljárási illetéket leróta, azt a jogorvoslati kérelme sikertelenségére tekintettel viselni köteles.

Szeged, 2018. január 16.

Dr. Szeghő Katalin sk.  
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.  
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk  
táblabíró